

HØRINGSUTTAELSE SKOELVA SMÅKRAFTVERK SKOELVAS VENNER

NVE-konsesjons- og tilsynsavdelingen
Pb 5091 Majorstua
9365 OSLO
(også elektronisk ved Rune Moe)

Gjenpart

Bardu kommune
Altevannsveien 16,
Pb 401
9365 BARDU
(også elektronisk postmottak)
Barduelvas venner (kun elektronisk)
Fylkesmannen i Troms (kun elektronisk- postmottak)
Troms Fylkeskommune (kun elektronisk- postmottak)
Forum for Natur og Friluftsliv i Troms (kun elektronisk)
Midt Troms friluftsråd (kun elektronisk)

UTBYGGING AV SMÅKRAFTVERK I SKOELVA - NEDRE BARDU-HØRINGSUTTAELSE

INNLEDNING

1. Denne høringsuttalelsen omhandler Skoelvas venner sin motstand mot utbygging av småkraftverk i Skoelva i Nedre Bardu.
2. Skoelvas venner
Skoelvas venner er innbyggere og hytteeiere i Nedre Bardu som har gått sammen i en ad-hoc løselig sammensatt organisasjon av personer hvis formål er å hindre utbygging av Skoelva småkraftverk.
I og med at Skoelva ikke kan snakke for seg selv, tar Skoelvas venner på seg den oppgaven.
3. Skoelvas venner ønsker gjennom sin høringsuttalelse å vise bygdas engasjement og folkelige motstand mot denne utbygging.

Gjennom tjenlige allianser få fram argumenter innenfor naturvern, friluftsliv, rekreasjon og mangfold.

Skoelvas venner har organisert seg med et styre på 4 hvorav 2 av disse, Frank Tore Johansen og Arild Thobiassen er tildelt dedikerte oppgaver som henholdsvis kontaktmann og koordinator/talsmann.

I brev fra Skoelvas venner til NVE og Bardu kommune av 15 september tilkjenner 7 av 10 grunneiere langs Skoelva og stort sett alle innbyggerne som grenser til Skoelva nedstrøms, motstand mot den foreslåtte utbyggingen av Skoelva småkraftverk, til sammen 53 underskrifter. (Vedlagt)

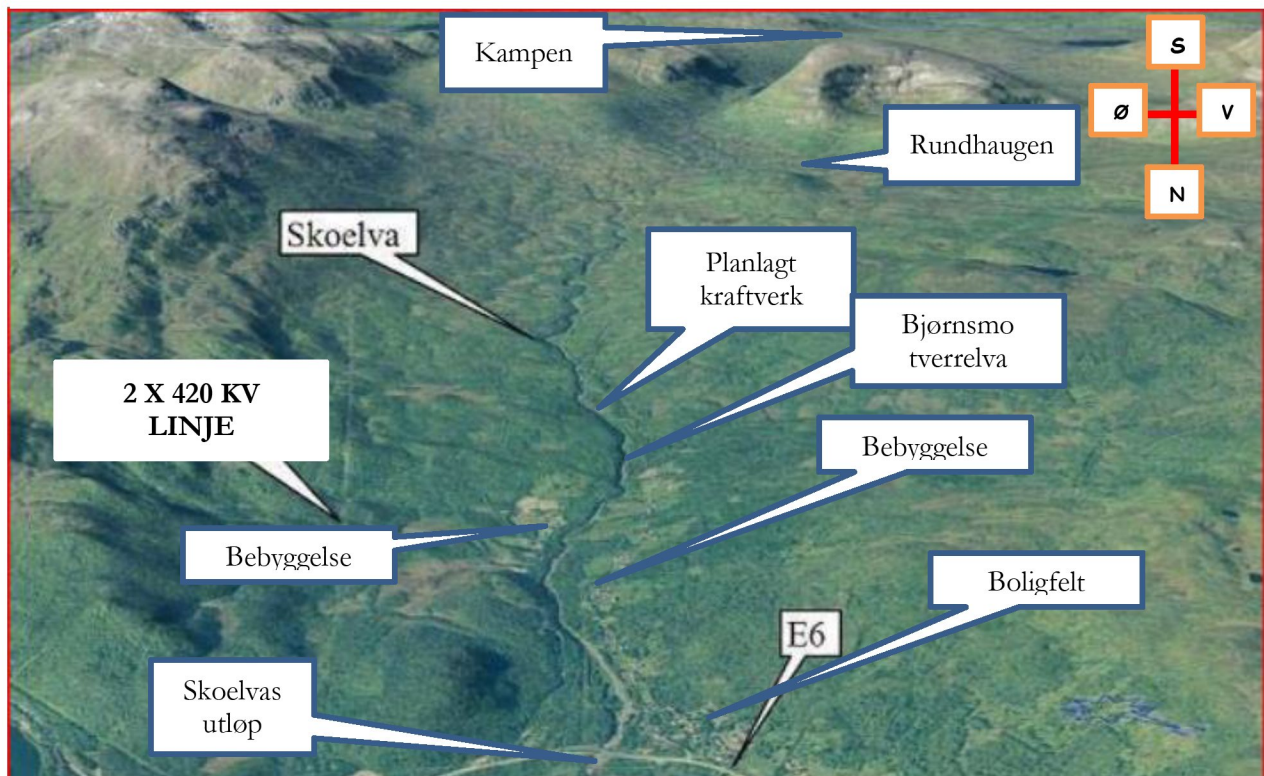
Skoelvas venner avholdt folkemøte om denne utbyggingen 8 des 2015 for å orientere og redegjøre for fremdrift og Skoelva venners syn på saken. Det var 33 fram møtte. I etterkant av dette møtet har Skoelvas venner komplettert underskriftslisten blant innbyggere i Nedre Bardu (vedlagt).

GRUNNLAG

4. NVE har mottatt søknaden om tillatelse til å bygge 5 småkraftverk i Bardu. Disse er sent ut på offentlig høring med høringsfrist 1.2.2016.
Søknaden behandles etter kapittel 3 i vannressursloven. Grunneiere som blir direkte berørt av tiltaket, har krav på varsel, jmfør vannressursloven § 24 om offentliggjøring av søknaden.
 - a. Nordkraft Vind og Småkraft AS har sammen med 3 fallrettseiere til Skoelva søkt NVE om konsesjon til å utnytte fallet mellom kote 250 og kote 155 i Skoelva i Bardu kommune i Troms fylke til vannkraftproduksjon.

b. Skoelvdalen

Skoelvdalen er om lag 3 km brei. Naturen danner med skog og fjell ei vakker ramme omkring denne grenda.

Fra gammelt av hadde svensksamene leir ved Rundhaugen, og herfra gikk det rideveger i flere retninger, både til Setermoen, Sørreisa og Øvre Salangen og Rabbåsen. Det er også i dette terrenget at bjørn har hatt hi, og bjørn er blitt felt i dette området. Det er mye som tyder på at de første rydningsfolkene som kom til Bardujord i 1791 fulgte disse vegene.

Den første bosettingen i Skoelvdalen foregikk i åra 1823-27. Da ble det utstedt ryddingsseddel på 3 bruk. I 1834 fikk disse brukene hjemmel på eiendommene sine og omfattet hele Skoelvdalen fra munningen av Skoelva og nesten inn til fjellet Kampen. De fikk tildelt skog på begge sidene av Skoelva opp til ei tverrelv (Bjørnsmotverrelva). Fra denne elva og opp til Skovatnet (Øst for Kampen) skulle det være sameie.

De første skoelvdølene hadde markeslåtter langsmed elva, hvor det også var mye godt rydningsland.

Fra de tre hovedbrukene i 1823-27 er det i dag 10 gårder og noen Sætereieendommer i Skoelvdalen. Fram til 1953 var det området som i dag omtales som influensområdet, samt 4 av dagens eiendommer oppstrøms inntaket, felleseiendom med felles rettigheter.

I dag er det norske reineiere som har beiterett i hele Skoelvdalen (Hjertind reinbeitedistrikt).

Hovedgreina av Skoelvvassdraget har en lengde på ca 11 km fra høyeste punkt, fra Kampen på kote 963 til det munner ut i Barduelva på ca kote 80. Det er ikke breer i nedbørsområdet. Opp til ca kote 500 er det tett bjørkeskog med avtagende tetthet og snaufjell fra ca kote 700 og oppover.

I den nedre delen av Skoelvdalen er det og innslag av furu. Det er etablert vei på begge sider av Skoelva. Området benyttes også av en del hytteiere.

c. Småkraftpakke (Bardupakken)

NVE har mottatt søknad fra flere søkere om tillatelse til å bygge fem småkraftverk i Bardu kommune. Disse (Bardupakken) er:

Søknad	Søker	Installert effekt MW	Produksjon GWh/år
Tverrelva	Kraftverk Småkraft AS	9,43	20,8
Skoelva kraftverk	Nordkraft Vind og Småkraft AS	6,9	16,5
Skinskardelva Kraftverk	Skinskardelva Kraft AS	5,2	13,5
Salvasskardelva Kraftverk	Statskog Energi AS	8,9	22,3
Liveltskardelva Kraftverk	Livelt Kraft AS	0,99	6,0

d. Søknaden fra Nordkraft Vind og Småkraft AS

Skoelva kraftverk

Nordkraft Vind og Småkraft AS ønsker å utnytte et fall på 95-100 m i Skoelva med inntak på 250 moh og kraftstasjon på 155 moh. Inntaksdammen i betong er planlagt med en lengde på ca. 15 m og en høyde på 4 m. Fra inntaket føres vannet i et 1800 mm rør over en strekning på 2,1 km ned til kraftstasjonen. Rørgata graves ned og dekkes til på hele strekningen. Det søkes om bygging av bru og ca. 800 m ny permanent vei, samt ca. 300 m midlertidig vei.

Middelvannføringen ved inntaket er 3,4 m³/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 9,4 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 6,9 MW, og vil etter planene gi en årsproduksjon på 16,5 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 2,2 km lang elvestrekning. Det er planlagt å slippe en differensiert minstevannføring på 800 l/s i sommerstid (1.5 -30.9) og 200 l/s resten av året.

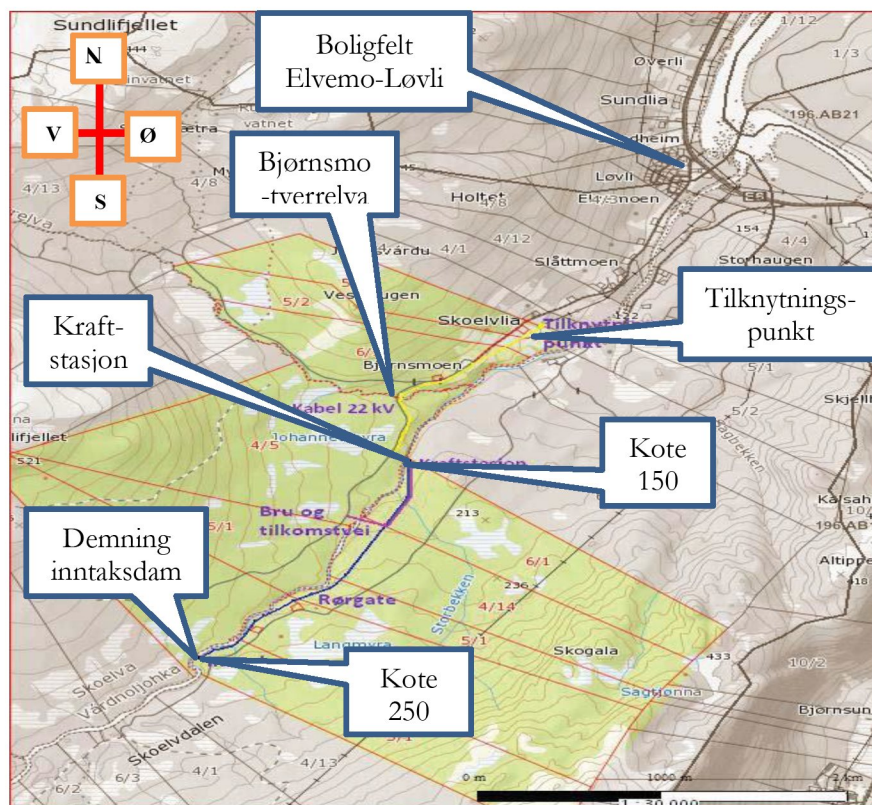
Det anlegges vei til planlagt bru over elva ved Kløftfossen og til kraftstasjonen med en midlertidig vei til eksisterende vei Øst elva hvor tungtransporten vil foregå ifølge søknaden.

Søknaden omhandler følgende forhold:

- Grunnlag (det juridiske grunnlag)
- Biologisk mangfold i influensområdet
- Landskap
- Bruker/Friluftsliv
- INON (inngrepsfrie naturområder i Norge)
- Kulturminner
- Reindrift
- Reiseliv
- Avbøtende tiltak mellom inntaksdam og kraftstasjon
 - o Tilpasning til landskap for rørledning
 - o Minstevannføring
 - o Predatorsikre hekkedasser til fossekallen (BIOREGs rapport pkt 8)
- Utbyggingskostnader
- Inntekter til Bardu kommune og lokalt næringsliv.

Søknaden konkludere med liten eller ingen negativ konsekvens av denne utbyggingen på nevnte faktorer.

Avbøtende tiltak konsentreres om rørgate og anleggsvei, samt naturlig revegetering og minstevannføring.

MERKNADER TIL SØKNADEN

5. Grunnlaget for søknaden

Utbyggerne har i pkt 1.2 i søknaden bla annet gitt som hovedgrunn realisering av fornybar kraft gjennom sertifikatmarked med Sverige fram mot utgangen av 2020, samt lokal verdiskaping. Vi vil i senere punkter tilbakevise begge disse begrunnelsene.

6. Utredningsmetodikk

a. Vi mener at definisjonen av influensområdet er for snever. I og med at Skoelva må ses på som et vassdrag (nevnt i søknadens pkt 1.4) må også hele vassdraget med de naturlige omkringliggende områder inkluderes.

b. Bruk av fagpersoner som er part i saken.

Vi reagerer på at det ikke er innhentet opplysninger lokalt fra et bredere utvalg av personer med lokal kunnskap.

Likeså reagerer vi på at kommunens uttalelse er fra 2010. Vi mener at denne burde vært oppdatert da kommunen i mellomtida kanskje har mottatt oppdatert informasjon.

7. Det juridiske grunnlag

a. Arealplanen

Det omsøkte areal er i kommuneplanens arealdel regulert til landbruks-, Natur- og Fritidsområde.

b. Kommunen som reguleringsmyndighet og «part» i saken

Utbyggeren har i sin søknad (pkt 3.14) pekt på at kommunen kan påvente økte skatteinntekter i form av eiendomsskatt. Staten vil motta grunnrenteskatt og overskuddsskatt fra kraftverket, samt skatt på fallrettsleie og utbytte, samt generere sysselsetting lokal omsetting av varer og tjenester.

Det faktum at kommunen både er reguleringsmyndighet og samtidig kan påvente inntekter gjennom utbyggingsprosjektet setter kommunen i en utfordrende situasjon.

8. Konsekvensutredninger

Vi reagerer på at influensområdet i konsekvensutredningen er innskrenket til området mellom inntaksdam og kraftstasjon og mener at dette må utvides til å omfatte hele vassdraget inklusive elvas utløp.

9. Lokaldemokrati

Den folkelige motstand.

Langs Skoelva i Skoelvdalen er det i dag på begge sider av elva 41 husstander og 4 hyttetomter som sokner til vassdraget. De 3 grunneierne som har underskrevet avtale om utbyggingen er inkludert, mens boligfeltet Elvemo-Løvli ikke er tatt med.

Innbyggere langs Skoelva har 21 okt fremsendt brev til Bardu kommune og NVE med krav om at planene om utbygging av Skoelva stoppes. Dette oppropet er underskrevet

av 53 personer, deriblant alle grunneiere i langs Skoelva utenom de 3 grunneierne som har sagt ja til småkraftverket, beboere langs Skoelva og berørte hytteeiere.

Oppropet uttrykker et unisont NEI til denne utbyggingen og uttrykker en forventning om at Bardu kommune som den «villmarkskommunen» de hevder å være, tar hensyn til dette som forvalter av hele kommunens areal.

Antall underskrifter har etter folkemøtet 1. des og oppfølging av de deler av Nedre Bardu som den første underskriftslisten ikke dekket har økt. Det totale antall underskrifter i Nedre Bardu som sier nei til utbyggingen av Skoelva småkraftverk er 127 (følger vedlagt).

Det overordnede energibildet

a. Europa

I og med at Europas bruk av fossilt brensel ofte blir nyttet som et argument både for å bygge ut norsk vannkraft i stort tempo, og etablere flere overføringskabler mellom Norge og Europa, er det viktig å se på noen tallstørrelser i den forbindelse.

Det er utfordrende å få fatt på fremtidig energibehov. Det snakkes om at EU har et totalt årlig behov på over 20000 TWh når man også tar med den fossile energien som nyttes innen industri og transport.

EU s egen årlige elproduksjon (vann, vind, sol og fossilt) er på 3000-3300 TWh. Fremtidig vindproduksjonen i EU vil neppe overstige 50-70 TWh. Denne energien er ustabil og varierende og en utfordring for forbrukerne.

b. Norge

Norge som kraftprodusent av fornybar energi produserer ca 140 TWh, og eksporterer sitt kraftoverskudd til EU og andre.

Fremtidig kraftoverskudd f. eks i 2030 kan muligens komme opp på ca 30 TWh, selv om kraftbransjen drømmer om 50-65 TWh. En kan jo bare tenke seg hvor mange nye småkraftverk og utenlandskabler dette vil medføre. Argumentene i klimadebatten er å eksportere så mye fornybar energi som mulig. Det som det ikke snakkes så høyt om er at de samme kablene som eksporterer fornybar energi kan nyttes til å importere både kjernekraft og fossil energi. Hvorfor, jo fordi kraftbransjen vil tjene penger på dette ved å importere kraft fra Europa når kraftprisen er lav, og selge til Europa når kraftprisen er høy. Dette er en meget sannsynlig handlingsmåte. Denne motivasjonen for å bygge ut mer vannkraft i Norge kan syns som en god investering for kraftbransjen. Enda større blir motivasjonen da regningen for denne utbyggingen for det meste sendes til norske strømkunder i form av «grønne» sertifikater i form av økte nettleie.

c. Klimatrusselen trekkes stadig fram som argument for å legge vassdrag/elver i rør. Den utvilsomt største miljøkonsekvensen er tapet av urørt natur. Dette må i sterkere grad enn i dag legges vekt på når vassdrag/elver skal vurderes for utbygging.

- d. Norges overskudd av fornybar energi til eksport vil neppe noen gang bidra til at EU i nevneverdig grad kan fjerne seg fra bruk av fossil energi. Selv om vi skulle være villig til å legge mesteparten av våre vassdrag/elver i rør, ville dette bare bidra med promiller i den store sammenheng, mens våre naturødeleggelser i det å legge våre vassdrag/elver i rør, vil være enorm.
- e. Effektivisering av strømnettet.
I Norge tapes ca 10 % av all strøm som produseres i kraftnettet. Dette kan avbøtes ved å øke spenningen i høyspentkablene (utfordrende).
- f. Effektivisering av våre eksisterende kraftverk.
Fagfolk hevder at dersom en bare effektiviserte nåværende kraftverk og linjenettet ville strømproduksjonen med det samme volumet på vannkraften kunne øke med 20-30 %, et formidabelt potensiale.
- g. Forbruk av energi.
Det har lenge vært en myte at husholdningene har vært den store forbrukeren av energi, det viser seg at disse står for ca 25 % av forbruket. Som en følge av energiøkonomiseringen, med passivhus, varmepumpeteknologi og annen energisparing går dette forbruket ned.
- h. Effektivisering av industri.
Den kraftkrevende industrien er i tilbakegang, mer som en følge av markedssituasjonen og det høye lønnsnivået i Norge enn energisituasjonen. I den grad energisituasjonen er et tema, er det som oftest linjekapasiteten som diskuteres. Energibehovet i industrien vil mest sannsynlig medføre et mindre forbruk i fremtiden enn et merforbruk.
- i. EL sertifikat
Vi har tidligere påpekt sammenhengen mellom økonomien i prosjektene og strømprisen slik den ser ut nå. Prognosene for de nærmeste år taler vel heller ikke for høyere strømpriser, heller tvert om. Det er el-sertifikat ordningen som holder liv i utbyggingen av disse småkraftverkene, også en evt utbygging av Skoelva småkraftverk. At en slik evt utbygging indirekte finansieres over skatte-/avgiftseddelen til alle innbyggerne i Skoelvdalen som er imot utbyggingen, er et paradoks.
Et enda større paradoks er det at allerede nå er det gitt konsesjon til utbygging av mer kraft i Norge enn Norges del av El-sertifikatordningen med Sverige.
- j. Strøm som ferskvare.
Som kjent er strøm ferskvare og forbrukes på det tidspunkt den produseres. I søknadens pkt 1.2 argumenteres utbyggingen md at den produserte energien pr år (16,5 GWh) gir strøm til tilsvarende årsforbruket til 880 husstander.
Det som ikke kommer frem i søknaden er at i et normalår (1985) vil anlegget ikke produsere strøm i deler av vinteren og sommeren. Vi lurte jo på hvor de 880 husstandene får strøm fra da. Dette er en «villende og upresis reklame» som er til å forvirre og i verste fall villele opinionen og beslutningstakere i saken.

Alle disse faktorene tilsier at det er mange andre måter å øke produksjonen av fornybar energi på enn å ofte våre viktige naturverdier mest som et resultat av kortsiktige økonomiske vinninger.

10. Bardu

- a. Denne konsesjonssøknaden (hele Bardupakken og for oss i særdeleshet Skoelva) må ses i sammenheng med de kraftveksutbygginger som allerede er gjennomført i kommunen.

Bardu er allerede sterkt berørt av kraftutbygging. Dette gjelder oppdemmingen av Altevatn og påvirkningen dette har på blant annet Barduelva. Bardufoss kraftverk i Barduelva har hatt og har stor negativ påvirkning på munningen av Skoelva, både med hensyn til allmenn ferdsel på sommertid, samt bortfall av ynglingsplasser for fisk og de konsekvenser dette får for nedre del av Skoelva. I kommende småkraftpakke (Bardupakken) er 5 nye elver foreslått utbygd. Dette er et betydelig antall, særlig med tanke på de utbyggingsbelastninger Bardu har fra før.

Av de 5 elvene som er foreslått utbygd i Bardupakken mener vi at Skoelva er annerledes i og med at denne elva er benevnt som et vassdrag og renner gjennom ei hel bygd. Denne foreslås bygget ut på en slik måte at hele bygda som er nedstrøms blir påvirket av konsekvensene.

I disse dager bygges det en 420 kV kraftlinje langsetter hele Skoelvdalen i tillegg til den 420 kV linjen som ble utbygd i 1981. Samlet belastning må veie tungt.

Den økonomiske gevinsten Bardu kommune får av dette naturinngrepet vil som alltid være avhengig av strømprisen, og de regler for eiendomsskatt som til enhver tid gjelder. Det er sterke krefter fra krafthold som vil fjerne eiendomsskatten da det påvirker deres fortjeneste. Vi mener at for Bardu kommune som utad vil være en «villmarkskommune» hvor den viktigste forutsetningen er urørt natur, må disse utbyggingsforslagene være en trussel mot kommunens troverdighet som en attraktiv bokommune.

Vi mener at Bardu kommune som forvaltningsorgan må vurdere utbyggingsplanene av Skoelva etter naturmangfoldsloven kap II § 8-12, samt Plan og Bygningsloven.

11. Skoelvdalen med Skoelvassdraget

- a. Vernede områder

Utredningen er begrenset til området mellom inntaksdam og kraftverk unntatt der søkeren mener det ikke har konsekvenser, slik som i søknadens pkt 2.6 (evt andre planer eller beskyttede områder). Teksten i punktet sier: *Der Skoelva munner ut i Barduelva ligger et prioritert naturområde. Utbyggingen vil ikke få konsekvenser for dette området.*

Dette kan bestrides.

Vi har i de nedre områdene, ved utløpet til Skoelva og omegn, hekkeområde for horndykkerne. Denne er på rødlista over truede arter. Den hekker tidlig i sesongen, men om den mister kullet sitt på grunn av vannstand endringer så hekker den igjen i september.

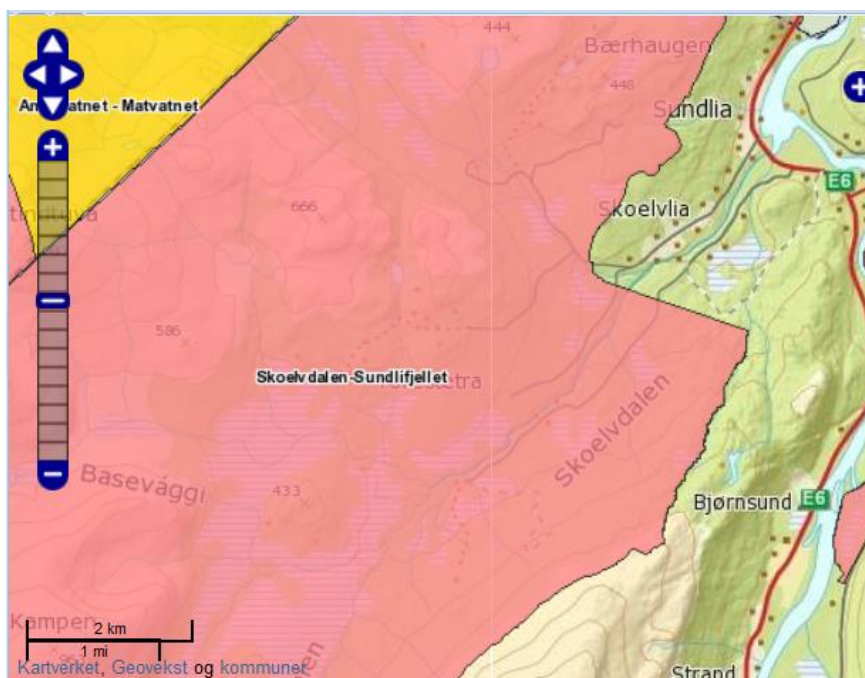

- b. Utøvelse av friluft og rekreasjon.
Skoelvdalen som friluftsområde har et nedslagsfelt langt utover innbyggerne i selve Skoelvdalen. Både på sommerstid og spesielt på vinterstid er tilstrømningen stor fra hele Nedre Bardu så vel som fra de nærmeste deler av Målselv kommune (Bardufoss og Heggelia). Skoelvas «naturlige puls» er juvelen i opplevelsen av elva, spesielt på sommertid. For disse friluftsfarere vil utbyggingen fremstå som en visuell forurensning dersom de beveger seg langs elva, og den i dag fullstendige stillheten vil bli skjemet av støy fra kraftverket. Vannstanden vil bli redusert, noe som vil forringe både synsinntrykk og lyden (elvebruset) fra elva.
Det lokale idrettslag, samt Bardu og Målselv kommune etablerer løypetraseer for skigåing, samt lokale krefter merker gangstier til setrene som i store partier går langs elva.
Innbyggerne har i generasjoner nyttet hele Skoelvasdraget som «matauke», mens i de senere år i stor grad til rekreasjon. Denne trafikken har hele Nedre Bardu som nedslagsfelt og er av stor verdi. Det er elva som er kjernen i denne naturopplevelsen og rekreasjonen.
- c. Verdifullt landskap og kulturminne.
Utredningens (BIOREG) sammendrag konkluderer med at landskapet har relativt sett begrensede opplevelseskvaliteter. Dette må sies å være et «partsinnlegg» da friluftsopplevelsen av alle de som har underskrevet kravet om ikke å bygge ut Skoelva småkraftverk er av en helt annen og motsatt oppfatning.
- d. Landskapet i hele dalen er knyttet til elva og dens naturlige årlige syklus. Det ble i 1996 gjenreist ei gammel trebru over elva opprinnelig fra 1867 som ei original trebru over det som den gang og fram til 1927 var Riksveg 50 (dagens E-6). For folk i Skoelvdalen har denne brua alltid hatt stor betydning. Den var et viktig

forbindelsesledd mellom gårdene på hver side av elva, og ble brukt ved besøk, til å frakte dyr til og fra beite og til frakt av ved og varer. Dette er et godkjent kulturminne, som har den pulserende elva som sitt rette element.

- e. Troms fylkeskommune har i samarbeid med Bardu kommune og frivillige organisasjoner gjort en omfattende kartlegging- og verdivurdering av friluftsområdene i fylket, og Bardu. Skoelvdalen tilhører området Skoelvdalen-Sundlifjellet og har fått høyeste verdi A (svært viktig friluftsområde) (se kart).

Område 1922-004 Skoelvdalen - Sundlifjellet

Områdetype: Utfartsområde

1=Liten verdi, 5=Stor verdi

Verdisettingsfaktorer		1	2	3	4	5
Bruk	Hvor stor er dagens brukerfrekvens?				X	
Regionale/ nasjonale brukere	Brukes området av personer som ikke er lokale?			X		
Opplevelseskvaliteter	Har området spesielle natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter?				X	
Opplevelseskvaliteter	Har området et spesielt landskap?			X		
Symbolverdi	Har området en spesiell symbolverdi?				X	
Beite 1	Beiter det bufe (sau, hest, storfe, geit) i området?	X				
Beite 2	Beiter det elg eller rein i området?					X
Inngrep	Er området inngrepsfritt?		X			
Støy	Er området påvirket av støy, i form av lyd eller visuelle elementer?			X		
Potensiell bruk	Har området potensial utover dagens bruk?		X			
Tilgjengelighet	Er tilgjengeligheten god, eller kan den bli god?				X	
Egnethet	Er området spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til?				X	
Tilrettelegging	Er området tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper?					X
SUM		A (Svært viktig friluftsområde)				

Utdypende merknader fra utredningen.

Området strekker seg fra Sørreisa grense til Storalå og Langvasslia og er et flerbruksområde med reinbeite, skogsdrift, jakt- og fiske og rekreasjon.

Området er attraktivt sommer og vinter med god adkomst fra opparbeidede parkeringsplasser. Innenfor området ligger de kjente fjellene Hjerttind og Kampen.

Det kjøres skiløyper fra Bardufosstun til Setermoen som går gjennom hele området. Det er løypekjøring til parkeringsplasser på Bjørnsmo og Granberg. Det årlige «Reistadløpet» på ski går fra Setermoen til Bardufosstun og har stor deltakelse. Kampenhytta har en åpen seksjon hele året, og er betjent i helger rundt påsketider.

(1) Kultur

Prosjektet «På gamle tufter i Nedre Bardu» har gjennomført rydding og merking av alle gamle stier til 7 setertufter. Her er det tilrettelagt rasteplasser med bord og benker, samt at det er satt opp informasjon om seterdrifta. Disse merke stier er lagt inn på turkart Midt-Troms.

Den gamle ferdselsveien fra Rabbåsen i Sørreisa til gamle Skoelvbrua, er merket og benyttes til den årlige turmarsjen «Dølatråkket» som går første søndag i September.

(2) Natur

Området er preget av fin natur og variert terreng.

f. Reiseliv.

Det faktum at det i dag ikke er et formelt reiseliv i Skoelvasvassdraget betyr ikke at det ikke kan bli aktuelt i en framtid, og da vil det foreslåtte inngrepet virke negativt på en slik mulighet.

g. Vesentlig påvirkning av miljømessig sårbarhet.

Konsekvensutredningen gjennomført av BIOREG sier på side 24 om Fossekallen (vår nasjonalfugl):

«Det er også ganske opplagt at forholdene for Fossekall blir negativt påvirket av ei utbygging av elva. Ved ei evt utbygging vil både mattilgang og hekkeforhold for fuglen bli dårligere».

Det utredningen ikke sier noe om er at Fossekallen er helt avhengig av fossesprøyten og duren fra elven. Fossekallen legger eggene i ly av fosseduren så rovfuglene ikke skal høre fuglungene skrike når de kommer ut av egget.

Stillheten av elven som blir borte spesielt mellom inntaksdammen og kraftverket og hvor det er 2 fossefall (Stor- og kløftfossen) kan få katastrofale konsekvenser for fossekallen. Om predatorsikre hekkedasser (som konsekvensutredningen foreslår som avbøtende tiltak) kan kompensere for fossefallene som uteblir, kan det vel stilles spørsmål ved.

Når det gjelder avbøtende tiltak i pkt 4 i søknaden, så sier den at nørgaten og anleggsveien tilpasses landskapet slik at naturlig revegetering kan skje. Vi betviler at en slik plan vil virke uten aktive tiltak, som torvsetting, tilsåing, fjerning av deponier og lagerplasser samt rivning av midlertidig veg og tilbakeføring av terrenget til sin opprinnelse.

h. Fiske og ferskvannsbiologi

Grunneierne og innbyggerne i Skoelvdalen har i generasjoner «høstet» av fisken i hele vassdraget. I de senere år har fisket blitt mer rekreasjon enn i tidligere tider.

Grunneiere i Skoelvdalen hevder at det er fisk i mange av kulpene i hele vassdraget inklusive kulpene mellom inntaksdam og kraftverk og at fisket i elva i de senere år har økt og ikke minket.

Nedenfor vises bilde av fanget ørret i Skoelva i august 2015 mellom Gammelbrua og Veltfossen (nedstrøms kraftverket).

Fisket oppstrøms det planlagte kraftverket er høyst levende og nyttes. Det vil bli konsekvensen for fisken og elva oppstrøms for den nærmeste eiendommen som følge av endra vannføring i forbindelse med oppfylling og nedtapping av inntaksdammen. Likeså er det uklart for oss hvordan fisken vandrer i dette området og hvilke konsekvenser dette kan få på resten av elva når vannstrømmingen ikke lengre følger elvas naturlig syklus og fisken ikke lengre kan trekke fritt.

i. Kulturminner eller kulturmiljø

En eventuell utbygging av Skoelva vil forringe opplevelsesverdien både ved de fysiske inngrepene og ved den reduserte vannføringen i elva, noe som vil få negative konsekvenser for friluftslivet.

Selv om aktivitetene langs elva i dag varierer, vil opplevelsen forringes, både av en kunstig vannføring, og av støy i nærheten av kraftverket, når dette kjøres.

Isfiske ved munningen av Skoelva er en årvisst aktivitet for mange fra området Nedre Skoelvdalen-Sundlia og området ved Brandsegg. Vi er usikker på hvordan

mulige endrede temperaturforhold i Skoelva vil påvirke dette, både sikkerhetsmessig (istykkelse) og fiskemessig.

j. Hydrologi

Det kan synes som om usikkerheten i det hydrologiske grunnlaget utgjør en vesentlig risiko både for produksjon og økonomi.

I den første søknaden fra utbyggerne av 11 mai 2011, legges følgende data til grunn.

	Tørt år, 1980	Middels år, 1984	Vått år, 1989
Antall dager med vannføring > maksimal slukeevne	18	50	78
Antall dager med vannføring < planlagt minstevannføring + minste slukeevne	169	124	0

I søknaden fra juli 2015 er den maksimale slukeevne øket og minimale slukeevne minket. Samtidig er det valgt andre representative målestasjoner. Som ved et «trylleslag» er tallene endret i positiv retning selv om minstevannføringen både sommer og vinter er øket. Dette er tabellen fra søknaden i juli 215

	Tørt år, 2008	Middels år, 2004	Vått år, 2005
Antall dager med vannføring > maksimal slukeevne	5	23	37
Antall dager med vannføring < planlagt minstevannføring + minste slukeevne	6	2	19

Værvarslingen på Bardufoss lufthavn har statistiske data for middelnedbøren årlig fra 1900 og pågående. For de valgte år søkeren har lagt til grunn kan en se forskjellene mellom søknaden i 2011 og 2015.

% angis i forhold til et normalår som er satt til 100 %

	Tørt år		Middels år		Vått år	
	År	%	År	%	År	%
Søknad 2010	1980	72,1	1984	77,9	1989	134,1
Søknad 2015	2008	91,9	2004	106	2005	135

Vi er gjort kjent med at det er foretatt vannmålinger i perioden 2010-2015. Vi er usikre på hvordan dette påvirker søknaden.

Dersom en legger nedbørsmålingene ved værtjenesten på Bardufoss lufthavn til grunn, blir valgene av representative år som søknaden av 2015 legger til grunn merkelige. Valg av 2008 som tørreste år er i statistikken for Bardufoss lufthavn på 44. plass over tørre år nedbørmessig etter år 1900 og på 14 plass etter 1960. Et mer representativt år ville være å velge 1984 (77,9 %). Middelnedbøren i prosent i forhold til normalen (100 %) for Bardufoss lufthavn over den samme periode som vannmålingene i Skoelva er som følger:

	2010	2011	2012	2013	2014
Prosent av gjennomsnittlig nedbør ved Bardufoss lufthavn	94,8 %	122,8%	96,3 %	122,3 %	88,3 %

I snitt gir dette for perioden 104,6 % som ikke kan sies å være representativ for en statistisk periode.

Snittnedbøren for Bardufoss lufthavn for perioden 1960-2015 er 100,3 %.

Dersom disse vannmålingene i perioden 2010-2015 skal kunne representere noe beslutningsgrunnlag må de fremlegges. Det hevdes også at Skoelva er ei «flomelv» som reagerer relativt hurtig og kontant på endringer i nedbøren både vinter (isgang) og sommer (flom). Vi regner med at dette kan bekreftes/avkreftes av de vannmålinger som er gjort. Konsekvensen av en slik syklus vil jo måtte få konsekvenser for bla annet inntaksdammens soliditet og dermed anleggskostnadene.

Vi er også blitt kjent via NVEs hjemmesider den betydelig usikkerheten det knyttes til overflatehydrologien så som:

- Avrenningskart
- Bruk av representativ avløpsstasjon
- Småfeltshydrologi
- Målinger av små vannføringer.

Denne usikkerheten må ifølge «føre-var» prinsippet komme elva til gode, slik at det legges til grunn en konservativ vurdering for valg av avløpsstasjon. Det samme må gjelde for den usikkerheten målinger i små vannføringer representerer.

k. Støy

Utredningen tilkjenner at produksjon fra kraftverket medfører støy uten å angi hvor mye, hvilken type støy og hvilken virkning denne vil få på den/de som oppholder seg i nærheten, men viser kun til NVE rapport nr 10/2006 (støy i små vannkraftverk).

OPPSUMMERING

12. Betegnelsen «småkraftverk» høres veldig «uskyldig» ut, mens det i realiteten representerer betydelige skader på naturen i forhold til det bidrag de gir til klimaet.
13. Vi mener at det burde fokuseres på å oppgradere og effektivisere eksisterende kraftverk og kraftlinjer kontra å tillate en rekke nye småkraftverk med store naturinngrep og negative konsekvenser.
14. En utbyggingen av Skoelva vil ikke gi noen vesentlige bidrag til den totale produksjonen av fornybar energi. Utbyggingen av Skoelva vil i liten eller ingen grad påvirke klimaet i nevneverdig grad i forhold til de negative konsekvensene dette påfører naturen.
15. Av de beskrevne småkraftverkene i Bardupakken, er Skoelva annerledes, da dette er et vassdrag med en bebyggelse nedstrøms kraftverket.
16. Vern av klima versus vern av natur.
Klimatrusselen trekkes stadig fram som argument for å legge vassdrag og elver i rør. Denne trusselen er sammen med tapet av natur de største miljøutfordringene vi står foran. En av grunnene til at mange sluss mot klimaendringene er de naturødeleggelsene de vil føre til. Da blir det meningsløst å ofre viktige naturverdier i kampen mot klimaendringene.
17. Naturmangfoldsloven - kap II §8-12 må legges til grunn for utredningen. Skoelvas venner sitter med det inntrykket at de som blir påført en ulempe får bevisbyrden, mens det egentlig burde være slik at utbyggeren godtgjorde at det ikke er noen konsekvens ved utbyggingen, så syns ikke å være tilfelle her.
Føre- var prinsippet i naturmangfoldsloven må vektlegges, slik den er ment ved at dersom en er usikker på om det foreligger en konsekvens, så foreligger det en konsekvens og denne skal legges til grunn for vurderingen og slutningen.
Vi er i denne forbindelse overrasket over at utbyggeren begrenser «influensområdet» til å være mellom inntaksdam og kraftstasjon. Vi mener at hele vassdraget med tilstøtende områder må inkluderes.
18. Utredningen angående bruk av Skoelvdalen som friluft- og rekreasjonsområde er sterkt undervurdert, noe de som protesterer gir uttrykk for. Det fins et enda større potensiale fra bla annet nabokommunen. Det er viktig å se hele området i en sammenheng, der en ikke kan plukke ut noen elementer og la andre bli igjen uten at dette får konsekvenser (Se BIOREGs sluttmerknad (pkt 6.3) om å finne erstatning av det som går tapt). Dette er etter Skoelvas venner ikke mulig.

19. Samlet belastning for Skoelvdalen
 - a. Allerede løper to 420 KV kraftlinjer langs hele Skoelvdalen Syd til Nord (se pkt 12 a). 5 av de 10 berørte grunneierne som motsetter seg utbygging av Skoelva småkraftverk er berørt av kraftlinjeutbyggingen.
 - b. Utbyggingen av Bardufossen Kraftverk har allerede påvirkning på munningen av Skoelva og de «gamle» ynglingsplassene som Skoelva hadde der.
 - c. BIOREGs utredning sier i sitt pkt 6.3: *At det må likevel være lov å forvente at andre elver i nærheten kan ta vare på noen av de verdiene som evt går tapt»* Dette må sies å være en eiendommelig konklusjon tatt i betraktning at det foreslås 5 elver i «nærheten» som utbyggingsprosjekt og at Barduelva allerede er utbygd. Vi hadde forventet oss en konsis begrunnelse for konsekvensene ved utbygging av Skoelvvassdraget.
20. Vi har påpekt de negative konsekvenser utbyggingen vil ha for:
 - vassdraget
 - innbyggere i Skoelvdalen
 - berørte grunneiere
 - brukere av Skoelvdalen som rekreasjonsområde
21. Planen er helt utilstrekkelig når det gjelder beskrevne tiltak for revegetering.
22. Det vil for oss Skoelvas venner være et tankekors dersom Bardu kommune støtter søknaden, og NVE gir konsesjon til å bygge et småkraftverket i Skoelva. hvor 127 underskrifter fra grunn- og hytteeiere i Skoelvdalen samt innbyggere i Nedre Bardu går mot utbyggingen av dette småkraftverket.

KONKLUSJON

23. Skoelva er et vassdrag av særlig verdi i «Bardupakken».
24. Alle vurderte faktorene tilsier at det er meningsløst å ofte våre viktige naturverdier i kampen mot klimaendringene og evt kortsiktige økonomiske vinninger.
25. NVE må vurdere samlet belastning i henhold til naturmangfoldsloven § 8-12
 - a. Økonomien i prosjektet har slik vi ser det, ikke inkludert vesentlige kostnader i anleggsfasen.
 - b. Inntekten fra kraftverket til Bardu kommune står ikke i forhold til de negative konsekvenser dette får for «villmarkskommunen».
 - c. Vi mener etter føre var prinsippet at saken er godt nok opplyst til å ikke gi konsesjon til utbygging, men ikke godt nok opplyst til å gi konsesjon.
 - d. De samlede miljømessige konsekvenser for hele vassdraget må utredes.

26. Dersom NVE likevel velger å vurdere å gi konsesjon, krever Skoelvas venner at de utredninger som ikke er gjennomført og som vi har krevd, blir gjennomført og legges til grunn for en ny/revidert behandling.
27. Vår gjennomgang av den totale belastningen på naturen langs vassdraget og konsekvensene for både grunneierne og befolkningen i Skoelvdalen og Nedre Bardu, samt den folkelige motstanden, tilsier at søknaden fra Nordkraft Vind og Småkraft AS om utbygging av Skoelva småkraftverk avslås.

For Skoelvas venner

Arild Thobiassen

Vedlagt:

Underskriftsliste av: - 9 sep (Selve Skoelvdalen og berørte hytteeiere)
- 1 des (Nedre Bardu)